

Desmuntant el programa econòmic de Ciutadans

Què s'amaga rere les cinc mesures estrella del partit d'Albert Rivera en matèria de fiscalitat, política laboral o inversions públiques?

Laia Altarriba

El president de C's, Albert Rivera, intervenint en una carpa de 'España Ciudadana' a Madrid. Foto: ACN/C's

Ciutadans passa una profunda crisi interna. La política de pactes amb la ultradreta de Vox defensada per Albert Rivera ha motivat la dimissió del fins ara portaveu econòmic de la formació, Toni Roldán, i de l'eurodiputat Javier Nart. A aquest degoteig de baixes cal afegir-hi el cas de Manuel Valls, candidat independent de la formació taronja a Barcelona i també crític amb els pactes amb Vox, que va ignorar la disciplina de vot del partit de Rivera en fer alcaldessa Ada Colau, trencant així amb la direcció del partit.

Roldán ha justificat la seva decisió pel "gir a la dreta" que, a parer seu, està impulsant Albert Rivera. Però, més enllà de la retòrica... difereixen gaire les propostes econòmiques de Ciutadans de les del PP o de Vox? **Tenen punts de contacte amb les del PSOE?** Quin és el model de fiscalitat, laboral i d'inversions que vol implementar el partit de Rivera i d'Arrimadas si arriba algun dia a La Moncloa, sigui pactant amb el PP o fent-ho amb el PSOE de Pedro Sánchez, que segueix valorant

aquesta possibilitat? És cert que inclouen mesures socialdemòcrates, com han afirmat en alguna ocasió?

CRÍTIC ha analitzat les cinc mesures estrella del [programa econòmic de C's](#) amb l'ajuda dels economistes Josep Manel Busqueta, Elena Idoate i Sergi Cutillas, el sindicalista de la CGT Òscar Murciano i l'antropòloga Gemma Casal. Una advertència prèvia que ens fa Busqueta, economista, pastisser i exdiputat de la CUP: “No hi ha gaire diferència entre les propostes econòmiques del PP, de Ciutadans i de Vox, i en bona mesura tampoc amb el PSOE, que és sobretot diferent en la retòrica, però a grans trets acaben fent tots la mateixa política econòmica”.

Què hi ha al darrere del contracte únic indefinit?

Els economistes consultats afirmen que Ciutadans encerta en assenyalar l'elevada temporalitat laboral com una de les preocupacions de la població. Totes les grans institucions que ho mesuren (com l'Organització Internacional del Treball, per exemple) constaten que l'Estat espanyol continua encapçalant les primeres posicions dels rànquings de temporalitat de la Unió Europea. Les dades revelen que, en els darrers cinc anys, la proporció de contractes que no duren més d'una setmana [ha crescut del 23,7% al 26,9%](#).

Per posar fi a aquesta inestabilitat, la proposta dels taronges és el que anomenen “contracte únic indefinit”, un dels punts estrella del programa econòmic. Segons Ciutadans, aquest contracte seria una manera de garantir estabilitat laboral a treballadores i treballadors. És una proposta que ja [van portar al juny del 2018 al Congrés dels Diputats](#) i que tota la resta de grups va rebutjar, fins i tot el PP.

Elena Idoate, del Seminari d'Economia Crítica Taifa, alerta que aquesta proposta “és una trampa” i que no és cert que contribueixi a l'estabilitat laboral ni que generi ocupació de qualitat. El motiu: “Ciutadans proposa una petita millora per als temporals, però a costa de la destrucció de l'actual modalitat de contracte indefinit”.

El compromís que proposa C's és garantir 20 dies d'indemnització per any treballat per a causes objectives per a tothom, cosa que permetria als temporals passar dels actuals 12 dies als 20 dels fixos. Això, aparentment, seria una equiparació. Però el secretari d'acció sindical de la CGT de Catalunya, Òscar Murciano, detalla que la trampa rau en el fet que la proposta dels de Rivera també inclou un altre canvi: “El punt clau és que afegeix noves causes a l'apartat dels acomiadaments subjectius de tal manera que gairebé tothom quedaria inclòs en la indemnització de 20 dies i quedaria la de 33 dies com una situació molt marginal. El que actualment podria ser un 20% dels acomiadaments que es produeixen passaria a ser molt majoritari, i serien pràcticament marginal els acomiadaments improcedents”.

Murciano insta Ciutadans que “si vol ajudar realment els treballadors temporals, equipari els seus drets als dels fixos i que apugi la indemnització per acabament de contracte temporal dels 12 actuals a 20 dies. I punt”.

Aprovació al Parlament de la renda garantida de ciutadania / BERNAT VILARÓ - ACN

El complement salarial garantit: la millor solució dels sous baixos?

Una altra de les problemàtiques actuals en el món laboral és l'existència de salaris molt baixos. Per millorar la situació econòmica d'aquests treballadors, Ciutadans ha ideat el que anomena "complement salarial garantit", que, tot i no concretar-se al programa, es perfila com un ajut econòmic que rebrien les persones amb salaris més baixos. El nom pot donar lloc a confusió amb la proposta que fa anys que fan formacions polítiques, sindicals i socials d'esquerra de posar en marxa una renda ciutadana garantida, però en realitat, segons expliquen els economistes consultats per CRÍTIC, no hi té res a veure.

Josep Manel Busqueta alerta que aquest complement suposaria "una subvenció pública de la contractació privada", ja que, en lloc d'apostar per un augment del salari mínim interprofessional (Rivera considera que és una mesura "[antiquada i podemita](#)"), carrega sobre els pressupostos de l'estat la millora del sou de la persona contractada. L'economista i exdiputat cupaire interpreta que aquesta proposta va en la línia de "legitimar les polítiques de flexibilitat laboral que convenen al sector empresarial, que cada vegada té menys escrúpols, i permet una contractació molt agressiva". I és que manté els treballadors més empobrits pendents d'un ajut que no dependrà d'unes bones condicions laborals, sinó de les possibilitats i voluntats del pressupost estatal.

Josep Manel Busqueta alerta que Ciutadans "intenta fer unes polítiques amb un embolcall cridaner, però que en realitat signifiquen posar una tireta a una ferida sagnant, que són les condicions laborals duríssimes àmpliament esteses. I en un context en què la gent està desesperada per com li costa arribar a final de mes, perquè qualsevol suport d'aquest tipus sembla una bombolla d'ajuda".

Què s'amaga darrere la proposta de reduir l'impost de la renda a sis milions de famílies?

Amb una xifra llamenera, Ciutadans assegura que alleujarà les dificultats econòmiques de sis milions de famílies reduint-los l'impost de la renda. Però, segons denunciïn els economistes consultats, com la major part de mesures econòmiques del programa, quan rasquem, darrere hi trobem polítiques marcadament neoliberal.

Aquesta mesura no detalla les condicions que cal complir per beneficiar-se'n, però sí que va acompanyada d'altres descomptes que evidencien clarament el sentit de tot el paquet de política fiscal dels taronges. Com a mostra, tres de les més cridaneres: "Bonificarem al 100% l'impost de successions i donacions entre parents directes i el reduïrem en les transmissions entre altres parents; establirem un tipus marginal màxim a l'IRPF del 44% per garantir que els impostos mai siguin confiscatoris, i eliminarem les barreres reguladores que frenen el creixement empresarial".

L'economista i membre d'Ekona Sergi Cutillas explica que "Ciutadans en matèria de fiscalitat sempre fa propostes ambigües; però, en el cas de l'impost de successions, veïem clarament que és una mesura de classe que afavoreix a qui més té, que pagarà menys impostos a l'hora de rebre l'herència". Segons Cutillas, **a l'Estat espanyol "tenim una pressió fiscal baixa en comparació de la Unió Europea"**. "Abaixar impostos a qui té menys està bé, però cal que les propostes siguin progressives i compensar-ho apujant impostos a qui més té", afirma.

En la mateixa línia s'expressa Josep Manel Busqueta: "Vivim una tendència creixent de regressivitat fiscal, on les empreses tributen menys, i això comporta destruir l'Estat del benestar". L'economista-pastisser també explica que aquest tipus de mesures s'emmarquen "en la trampa que sempre ha fet el neoliberalisme, que parteix de la premissa següent: la riquesa la creen els empresaris i el que s'ha de fer és crear les millors condicions perquè creïn llocs de treball, i això significa menys impostos i millors condicions per contractar". Però Busqueta recorda que, d'ençà de l'esclat de la crisi, el que s'ha fet és aprovar mesures que beneficiïn els empresaris, i que això el que ha comportat és augmentar les taxes de desigualtat i empitjorar les condicions laborals.

Albert Rivera i Inés Arrimadas, amb Edmundo Bal, Maite Pagaza, Carina Mejías i Toni Roldán, a l'acte central de C's a Barcelona, el 25 d'abril de 2019. Foto: ACN

Què s'amaga rere la política de reduir “despeses supèrflues”?

Una de les polítiques que fa temps que anuncia la formació de Rivera i d'Arrimadas és la reducció o l'eliminació del que anomenen despeses “supèrflues”, que presenten com la manera de posar fi als “chiringuitos” polítics que el bipartidisme ha fet servir per col·locar els amiguets”.

Entre els organismes a eliminar, inclouen “agències, empreses, fundacions, consorcis, ambaixades... que no estiguin justificades”. No detallen els criteris que es faran servir per seleccionar-les, però sí que hi afegixen que suprimiran “tots els organismes duplicats a les comunitats autònomes” i també les diputacions provincials. Tot plegat, per tal de, asseguren, “garantir uns millors serveis públics, més barats i sense corrupció”. La conseqüència, com alerta Busqueta, és **tendir encara més a la destrucció del ja prou migrat Estat del benestar**. No ho expliciten al programa, però a ningú se li escapa que TV3 podria ser un dels organismes autonòmics a reduir o eliminar.

En la mateixa línia de reduir “despeses supèrflues”, i aprofitant la corrupció que hi ha hagut en alguns punts de l'Estat amb els cursos de formació per a aturats (especialment a Andalusia), el programa de Ciutadans llança una proposta per “posar fi al frau dels cursos de formació”. I, dins del paquet de mesures que es presenten com a millores per a la classe treballadora, proposen el que anomenen “xecs formació”. Tot i que novament ho concreten poc, el programa explica que posaran “els recursos per a la formació directament en mans dels aturats perquè puguin escollir lliurement i voluntària, on i en què volen formar-se”. A la pràctica, segons els economistes consultats, que aquests fons de formació no passin per les organitzacions sindicals o es gestionin des del sector públic implica deixar totalment en mans del sector privat la formació dels aturats a través d'una

bossa de diners que l'Administració pública assignarà a cada persona. Novament, diners públics directes a empreses.

Impuls al desenvolupament rural... o suport a l'agroindústria exportadora

En l'actual pugna electoral pel lideratge de la dreta espanyolista, Ciutadans ha fet una aposta important per elaborar mesures adreçades a la població que viu en zones rurals, el que han anomenat "**la España vaciada**". L'objectiu és lluitar, diuen, contra la despoblació per "fer front al repte demogràfic a les nostres zones rurals, promoure la cohesió territorial i garantir la igualtat entre tots els espanyols".

Dins del pla que proposen, es comprometen a reduir un 60% l'IRPF a tothom que visqui en municipis en risc de despoblament. Gemma Casal, antropòloga lleidatana, reconeix que aquesta reducció és una mesura que sí que pot ajudar les persones que viuen en zones més despoblades i que es veuen obligades a una major despesa que la resta per poder accedir a l'educació, a extraescolars o a la sanitat.

De totes maneres, Casal adverteix que les propostes per al món rural estan sobretot enfocades a donar suport a la gran agroindústria exportadora i que no estan pas pensades per fixar població al món rural. En són exemples dos dels punts centrals del programa: el que es compromet a impulsar "el sector agroalimentari espanyol, afavorint-ne la professionalització, la internacionalització i la tecnificació" i el que proposa "simplificar els tràmits administratius exigits a importadors i exportadors de productes agroalimentaris".